

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Januarius' 19-dikén 1819.

Spanyol Ország.

Az uralkodó és szép virtusokkal tündöklő Spanyol Királyné az elmúlt esztendő Decemb. 26-dikán kimúlt a' Világból. Ezen sajnós és veletlen történetet így adja elő December' 27-dikén egy *Madridi* Udvari rendkívül való Ujság:

„Ezen esztendő Decemberének 26-dika Spanyol Országra nézve örökös bánat napja lesz Ezen a' napon vesztett el egy Királynét, ki a' leg szebb és leg kitettőbb tulajdonságokkal bírván, nem csak disze volt a' Spanyol Thronusnak, de egyszersmind mustrája minden házi Virtusoknak. Estyéli 9 órákor, ő Felsége az ágyában, egynehány szolgálatjához tartozó személyekkel beszéllgetett, midőn hirtelen, a' görts el fogta, mely 2 vagy 3 minuták mulva tsendesedni látszott. Ő Felsége ismét magához jött ugyan, de szorongató nyughatatlanságban maradt, midőn a' rángatódzások megint el kezdődtek. A' leg szélra valóbb orvosi szerek beadása mellett is, mellyek azonnal elővételődtek, hogy betses életét megtartani lehessen, ezen rángatódzások leg kissebbbet se szüntek. Hijába volt minden próba, 22' minuta alatt a' leg jobb Királyné oda lett. Megbizonyosodván az ő Felsége siralmas halála, a' Király engedelmével fél vágták; a' gyermek, melly leány volt, élt, 's mihelyt ki vevődött, megkeresztelték. Minden igyekezet hijába volt, hogy életben tartani lehessen, kevés minuták mulva ez is megholt. Ezen sajnós történetek a' Királyt, a' mi Urunkat, ki

ő Felségét szívéből szerette, mint azt szép virtusai megérdemelték, valamint a' Felséges Hertzegeket, 's különösen testvérét *Mária Francziska Assisit*, mely bánatba ejtették. A' szegények siratják jóltévő annyokat, ki nyomorúságokat adakozásával gyakran enyhítette. Az egész Udvar nagy bánatba merült azon Királyné elvesztén, ki ennek valódi disze volt. A' szép mesterségek hathatós pártfogókat vesztették el. Nints a' népnek egy osztálya is, mellynek ez a' nap, fájdalom és bánat napja ne lenne. Ez indította ő Felségét, hogy hat hónap Udvari gyászt rendeljen, melly az első 3 hónapban mély, a' más 3 utolsóban fél gyász lesz.

A' meg holt Spanyol Királyné, *Mária Izabella Francziska*, az Uralkodó Portugallus Király leánya, 1797-ben Május 16-dikán Lissabonban született, 's ennél fogva még 22-dik esztendejét nem érte volt el.

Német Ország.

A' Stuttgárdi újságok szerint, Jan. 9-dikén reggeli 8 és 9 óra közt mult ki a' Királyné. Egy gyenge rhéumatikai hideghez, mellybe az előtt egynehány nappal esett volt, járult az Orbáncz, melly hirtelen az agyvelejére vette magát, azáltal gutaütést okozott, 's ezen nemes szívű Királyné' életének, annak legszebb virágjában véget vetett. — A' megholdogult Királyné *Catharina* Orosz Nagy Hertzegné 1788-ban Május 22-dikén született; a' Király ő Felségével Jan. 24-dikén 1816-ban költ össze.

A' Stuttgárdi Tanács azon megszólításra, hogy dolgozzék ő is az adózás új módjának megállításán, a' múlt hónap 17-dikén egy előterjesztés^t adott-be a' Királynak, melyben ő Felsége kéretik, hogy minckelőtte az adózásbeli új Systema az Országba bevétetődne, a' Rendeket gyűjtse össze, 's a' nép' képviselőivel együtt tanácskozzék ezen fontos tárgy felől; minthogy a' Király maga is megisméérté a' Württembergi népnek azon jussát, hogy az adózást maga határozza meg. Erre nézve a' belső Ministérium ilyen választ adott.

„Mivel a' Rendek volt gyűlésének eloszlatásakor, az az út kimutatva volt, mellyen ezen gyűlést helyre állítani lehessen, 's ennél fogva az Igazgatószeknek, a' Rendek' nemlétét tulajdonítani nem lehet: ő Felsége mindazonáltal azért nem szűnt meg, népe' képviselői gyűlésébe nagy betset helyheztetni, 's hogy ez megvalóságosuljon az ő Felsége részéről semmi akadály nem lesz, mihelyt meggyőződhetik az ellenkező résztől jövő hajlandó gondolkodás felől, mint a' melytől függ egyedül, a' közönséges tárl elérésc.“

Bavária és a' Sax-Coburgi Hercegség közt, egy Cseré-alkú köttetett, mellynél fogva a' Rhénus bal partján lévő Coburgi Fejedelemség *Szent Wendel*, egy a' Coburgi Hercegséggel határos tartomány általengedése mellett, Baváriának adatott. Az említett Fejedelemséget a' Coburgi Herceg a' Bétsi Congressus rendelkezésből kapta.

A' Baváriai Király ő Felsége egy Januárius első napján költ rendelkezésénél fogva, a' Rendek gyűlését, „az ő munkásságok' kerületébe tartozó jussaik gyakorlására“ ezen hónap 23-dikára a' fő Városba Münchenbe össze hívja.

S v é t z i a.

Svédzia *Dalékarlia* nevű tartományában, nem régen történt, hogy midőn

egy bányában, két bánya torok közt új utat törnének, egy bányásznak holt testére akadtak, melly a' gátlizkő víztől általáztatódván, egész épségben maradt. A' felfedezéskor lágy volt a' test, de mihelyest a' szabad levegő érte, legottan megmésyvedett. Ezen holt ifjúnak ábrázatvonásit senki meg nem esmérte csak arra emlékeztek hogy mintegy 50 esztendő előtt leroskadván a' bánya, egy enbert a' föld eltemetett. Már nem is reménylették, hogy megtudhassák, midőn egy botratámoszkodott vén aszszony oda bitzegett. A' holt testhez alig közelitett, reá esmert azon ifjura kinek ő fél Század előtt mátkája volt. Leborúl a' meredt holt testre, melly kőoszlophoz hasonlított, könyjeivel ásztatja, 's elajúl örömeben, hogy szívének kedvesét balála előtt megláthatta. A' két szerelmes állapotját, inkább lehet gondolni, mint leírni, kik közzül egyik 50 esztendő óta eltemetve lévén, az ifjukor' minden vonásait megtartotta, a' másik az öregség' terhe alatt leroskadván, hajdani fiatal' kori indulatjának egész tűzét magában feléledni érezte.

Frantzia Ország.

Az elmúlt December' 30-dikán Márquis *Lally-Tollendal* a' Pairek' kamarájában Dec. 31-dikén pedig *Delessert Benjamin* Ur, a' Követek' kamarájában, azt a' jóvállást tették, hogy a' Királyt kérni kellene az cránt, hogy tétessen egy törvényjóvállást a' Kamarák' eleibe, mely által *Hertzeg Richelieuhoz* valamely nemzeti háladatosság mutatódjon azon fontos szolgálataira nevez, mellyeket a' Királynak és Frantzia Orzágnak különösen az *Acheni Congressus'* alkalmatosságával tett. Mind a' két Kamarákban meghatározták, hogy ezen tárgyra figyelemmel legyenek.

Jan. 4-dikén mind a' két Kamarák meghalgatták, a' feljebb említett és *Hertzeg Richelieure* nézve tett ajánlás' kifejtését. A' Pairek Kamarájában sokan

ellene mondtak, mint a' Constitutzióval ellenkezőnek, mások pártját fogták. A' Kamara tsakugyan elvégezte, hogy fontolás alá veszi, 's egy Biztosságot nevezett-ki vélekedése megmondására.

A' Követek' Kamarájában különösen *Poutet* Ur költ ki ellene. *Boullaye* Ur ezen ellenmondást hirtelenkedésnek nevezte, midőn most egyébről szó nem lenne, hanem hogy a' Kamara tanácskozás alá vegye-é az ajánlást vagy nem? Azonközben az Előülő egy levelet olvasott-fel, mellyben Hertzeg Richelieu a' Kamarák' jó szándékát köszöni, de kijelenti egyszersmind hogy semmi jutalmazást el nem fogad, mellyel a' nemzeten fekvő terhek legkisscbbet is szaporodnának.

Mind a' mellett is, hogy Hertzeg Richelieu ezzel újabb bizonyosságát mutatta, semmi hasznot nem vadászó gondolkozásának, a' Kamara nagy vokok' többségével meghatározta, hogy ezen tárgy fontolás alá vevődjék, 's egy erre kivézetelt Biztosság, a' következő ülésben, a' felől tudósítását tegye-meg.

Mint hogy a' Követek közzül sokan 's azok közt főképpen Gróf *Beugnot* az egész dolgot a' Constitutzió ellen valónak, 's a' Király jussaival meg nem állhatónak nézték, inkább meg sem jelentek a' Biztosságban, hogy vélekedésüket adni ne kellessen. Azt állították ezen Követek, hogy ha a' Kamarának jussa lenne, egy voksolás alá bocsátandó megjutalmazásra nézve az initiatívát magának tulajdonítani, úgy jussa lenne ezzel élni a' voksolás alá bocsátandó megfeddésre nézve is.

A' Spanyol Követ, Hertzeg *Fernan Nunez*, Jan. 4-dikén adta által a' Királynak, Fejedelmének tulajdon kezével írt levelét, mellyben a' Királyné' halálát adja ő Felségének tudtára.

A' Király Januárius 2-dikán fogadta el a' Párisi fő templomi Káptalan, és Ka-

tholicus Papság, a' Réformátum és Lutheranum Consistorium, 's a' 'Sidó Centrale Consistorium' szerentse kívánását.

Egy Királyi rendelés, a' Párisi városi vámot, melly a' lineákon minden nap bemienő életem tárgyain feküdt, nagyon leszállította. Ez a' népnek igen nagy örömet okozott. Egy polgár aszszony különösen *IV-dik Henrik' módja szerént való új esztendei ajándéknak* nevezte (*Eitrennes a' la Henri IV.*)

Az Angoulemi Hertzegné *Marron* Urnak a Reform. Superintendensnek, 's más Protestáns és Református Papoknak nagysummákat adott, hogy a' velek egy hiten lévő szegények közt oszszák-ki.

Anglus levelek írják, hogy Hertzeg Talleyrand, az utolsó Miniseri változást, a' *végzet kezdetének* nevezte (*le commencement du fin.*)

Az ezen hónap 7-dikén költ *Moniteur*, egy Kir. rendelést adott-ki, melly szerént a' belső Ministérium mellett 's egyenesen a' belső Minister alatt, egy a' Közönségek, és Departamentek igazgatásának fő Directioja állítódik-fel. (*Direction générale de l'administration des communautés et Departemens*). Státus Tanácsos *Guizot* Ur, lett a' fő Director.

Rochefortban két tengeri expeditziók állanak készen az elindulásra *China* és *Szénégal* felé. Az egyik 2, a' másik 6 hajóból áll.

Mánsonné, a' világ előtt esmeretes perében, egy nyilatkoztatást adott-be a' törvényszék protokollunába, mellyet röviden megemlítani szükség, kivált a' történet üszsze függésben való előadásáért.

„Egy fájdalmas vigyázatlanság (*ce-tourderie*) mellyet én egész életemben siratni fogok, Mártzius 19-dikén 8 óra tájban a' Hebdomadiers utzába vitt: 's minthogy esmérletlenül kívántam maradni, férfi köntöst vettem magamra. Bizonyos személlyek lármázása a' hátom

megett a' legközelebb lévő házba bekergetett, mellről azután megtudtam hogy a' Bánkálé. (Itt elő beszéli Mánsonné azon rettenetes gyilkosság már esmérletes környülállásait. Ezért ezeket elhagyva menjünk által arra, amikor a' Kabinéthól a' gyilkosok közzé kihurtzoltatt.) Egy kisség megtaláltam mozdulni, Bastide ezt meghallotta, berugta az ajtót és dühösen megragadva kihurtzolt a' holt testhez, hogy engem is felkontzoljon! Sikoltásomra *Jausion* előszalad, kit megesmervén, karjai közzé vettem magamat. Szabadíts meg, így szolltam neki, én Mánsonné vagyok. — Esmérem ezen aszszonyt, így felel *Jausion*, ez az *Enjalran* leánya. Betsületemre állítom, ő el nem árul minket. Bastide ezen záloggal nem volt megelégedve — el fog, így mond, árulni; még minnyájunkat a' veszedelembe taszít. Egy középszerű magasságu férfi, bizonyosan Bánkál, nagy tüzzel pártomat fogta. — Nem fogjátok, így kiáltott, ezt az aszszonyt megölni. — Több emberek állottak egy nagy asztal körül, mellyen a' Fuáldes holt teste elnyujtva volt. Ezek közt *Bessiere Reynacot* különösen megjegyeztem, kit ezennel közönségesen kihirdetek, mint a' ki a' gyilkosságban részes. Ha akkor mikor vele szembe állítottak, ezt nem mondtam, azon megbánást érdemlő magamviseletének következése volt, mellyre erővel kényszerítettek, hogy t. i. mindent eltagadjak. Hosszas vetekedés után meghatározták, hogy életben hagynak ugyan, de egy rettenetes esküvéssel tartsanak megkötve. Bastide mondotta előttem az esküvés szavait: letérdepelve és a' szerentséilen Fuáldes melléére téve a' kezemet, kellett az Istent bizonyságul hívnom ígéretem megtartására: hogy én, fiammal együtt a' halál áldozatja lennék, mihelyt elárulnám a' mi történt. Még egynéhány környülállás előhozása után, így végzi-bé nyi-

latkoztalását: Vajha fiam soha se lenne a' Státushoz való készségem áldozatja. Én ötöt a' törvény, és a' Király oltalma alá teszem."

Török Birodalom.

A' *Diárbekri* Helytartó kevéssel ez előtt a' Fényes Portához egy tudósítást küldött, mellyben a' *Mardini* pártosok ellen való szerentsés táborozásáról számot ad, 's jelentéséhez, napkeleti mód szerént, 12 meggyőzött ellenség levágott fejét ragasztotta. Ezek a' Szérail fő kapujára tettek ki nézés végett. Az ezen hírt hozó Tatárok a' szokott tisztelő köntössel ajándékoztattak meg. A' *Diárbekri* Bascha pedig gazdag czóboi bundát kapott, a' Nagy Ur kegyességének bizonyságául.

December' első napján az Oláh Országi új Hospodár, *Suzzó Sándor*, a' Császárnál fényes audientzián volt, kinek tulajdon szájából volt szerentséje a' parancsolatokat venni.

D. é. F. i. A m ó r i k a.

Az Északi Amerikai egyesült Státusok, második Biztosának *Graham* Urnak előadásában, a' *Buenos-Ayresi* Respublika állapotja kevéssé kedvező 's nem olyan hosszas, mint a' másik; némelly pontokban el is távozik attól, p. o. az említett Respublika egész népességét 1,012,000 lélekre teszi, a' Banda Oriéntált Ártigás alatt 50,000, a' Spanyol hatalom alatt lévő Provinciákét 1,000,000, de a' mellyekről ebben nagyon hiányos tudósítások vagynak.

Királyi Generális *Morillo*, *Carraccas* tartományjára 200,000 tallérból, 4000 emberből, és 4000 öszvérből álló requisitiot vétett.

Egy 15-dik Octoberi búlletin szerént Venczuclában, a' *Llanos* vidékén az ellenségeskedés megint elkezdődött, 's a' függetlenek egyik Generálisának *Zarazának* Gerillásai (koborló tsoport) a' Spanyol lovasságot keményen megverték. Ennek egy 300 katonából álló tsoportjára

járól azt is állítják, hogy vezérével Rochával az Insurgensekhez által állott. A' Spanyolok a' tenger part felé keresnek menedék helyt. Az Új Grenadában, Colorado tartományában kiűtött támadás nagy nyughatatlanságba ejtette őket.

Anglus levelek Kir. Generális Morillonak és Don Pablo Zarazához, az Insurgensek Generálisához küldött levelet közlik, melyben ez Zarazát dicsériszelid és emberszerető bánás módjáért, 's egyszersmind egy Szutil nevű Pap által, ajánlja e' Király hűségére való visszavonulását, rangja megtarthatóságának ígérete mellett — Zaraza nemes büszkeséggel válaszol, 's tsudálkozik azon vakmerőségen, hogy Morilló, az ő betsületes nevét így megmotskolni törtorkodik, midőn arra nézve ki Hazájának barátja, semmi se lehet nagyobb gyalázat, mint egy olyan dühös fene állattal, legkisebb egybe kötetésben is lenni. A' hozzá küldött irásokat, az abban tett ígéreteket, a' Morilló személyével együtt egyaránt megveti. Levelének végén e' van: „A' Generális Ur ezt mondja, hogy az emberi szeretet indítja, hogy békeséget szerezni igyekezzen.“ En azt mondom: a' tyrannussal megbékélni, annyi mint a' szabadság ellen pártot ütni. Ha igazán ohajtja a' békeséget, szabadítsa meg földünket gyűlöletes jelenlététől. A' valás, igazság, természet' szelid neveit emlegeti levelében, mellyeknek, tselekedeteivel örökké ellentmondott.“ Végre Zaraza is a' Venezuela nevében botsánatot ajánl minden elkövetett bűneiért, ha által áll, 's olyan katonai tisztséget melyet ezután maga viseletével megérdemel.

Az Insurgensek fellyebb említett 15-dik Octoberi Büllétinjében van, hogy Obristlajtnánt Péna Augustus vége felé egész Astagracciáig a' San Carlos kerületében elő nyomult, ott Spanyol Oberster Tarralbat, ki 200 lovasokkal volt, meg-

támotta, 300 lovasait, és 300. öszvéreit, mellyeket San Carlosba hajtott, elveite, 's ötlet magát is 70 lovasokkal elfogta. Obristlajtnánt Angulo pedig, egy más 200 katonából álló lovas csoportot Spanyol Oberster Palméro alatt Jódónal megtámadt, 500 ökröt elvett, és 50 lovas fogságra esett. Legfontosabb történet pedig, Spanyol Koumendáns Rochának a' Függetlenekhez való általállása, a' ki a' San Carlosi kerületben, Oberster Penával öszve tsatolta magát.“

Északi Amerika.

Washingtonból Nov. 9-dikén így irnak: „A' miölta Spanyol Országból az utolsó tudósítások megjöttek, a' mi Országlószékünk és a' Spanyol Követ Onis Ur közt levelezés kezdett folyni, mellyre a' közönség nagyon figyelmes. Ugy látszik, hogy Spanyol Ország, bizonyos feltételek alatt, mellyeket tudni még nem lehet, kész a' Floridákat által engedni: a' legnagyobb nehézség a' nyugoti határ megállításában van Mexico felől.

Egy a' Congressus eleibe tett finanziaai tudósítás szerint, a' Szabad Státusok jövedelme az 1818-dik esztendőre 28,547,145 Dollárokra 's a' költség 26,235,557 Dollárokra megyen — a' Kintstárban ennél fogva az 1819. Januar. 1-ső napján 2,112,408 Dollárokra megyen a' megmaradt summa.

Az 1819-re való jövedelmet 26,352,408 Dollárokra, a' költséget 24,515,219 Dollárokra betsülik. A' felyül maradó summa az 1820' Januáriussa első napján 1,817,189 Dollárt teszen.

A' Szövetséges Státusok fizetni való egész adóssága az 1819-dik esztendő első napján 92 Millió, 595,593 Dollárokra megyen.

Végezte az Egygyesült Státusok Elölülője' beszédjének.

(Minthogy ezen beszéd hátralévő ré-

sze, a' Szövetség belső állapotját illetvén, sok apróléhságokra kiterjed, jónak látjuk azt csak rövid kivételben közleni, úgy mindazonáltal, hogy belőle egy nevezetes pont is ki nem maradt.)

Nagy örömmel jelenti az Elölülő, hogy Frantzia és Orosz Országokkal, valamint más hatalmasságokkal is, a' Státusok barátságos tekintetben állanak.

A' mi a' Státusok' belső állapotját illeti, ez nagy okot ad a' meglepődésre. A' Kintstár' bevétele az esztendő három elsőbb fertályában, 17,000,000 Dolláronon felyül ment.

A' törvény által meghatározott minden költségeknak, és a' régi, hat procentes Tőkepénznek egész kifizetése 's a' Louiziánai adósság' felének letétele után is, a' jövő Jan. 1-ső napján 2,000,000 Dollárookra teszük a' Kintstárban találtató summát.

Az említett idő alatt, a' vámokból való *brutto jövedelem* (a' tiszta, a' szükségeket fedező költségeken felyül maradt jövedelem) 21,000,000 Dollárookra ment: az egész esztendei jövedelmet pedig 26,000,000 Dollárookra lehet vetni. A' Státus' földjeinek eladása, az elmúlt esztendőben, mind mennyiségére mind jövedelmére nézve, sokkal nagyobb volt, mint ez előtt, 's bizonyosan lehet remélni, a' jövedelem ezen ágának szaporodását.

Mind a' mellett is, hogy az esztendei költségek számát nagyon szaporította azon Akta, mely az el múlt ülések' alkalmatosságával, a' revoluzió háborujában részt vett személyek' hasznára határozatott, még is a' következő esztendőbeli jövedelem sok tekintetben nevedett, 's midőn a' Státus költsége hihetősen ugyan azon lábön marad, a' nemzeti segéd kuttfejek szaporodnak, a' népesség nagyobbadása, és a' nemzeti jólélet elrejtett kuttfejeinek gráditsonként való kifejlődése által.

A' vámok megjobbítását tárgyazó törvények szoros régrehajtása, a' manufaktúráknak nagy gyarapodást ígér, a' melly ezen fontos nemzeti Interessének több ágait munkásságban tartja, mellyekről noha remélni lehet, hogy végre minden akadályokon győzni fognak, még is annak fontolásalávevése, hogy nem kellené ezen gyámolítást szélesebben kiterjeszteni, a' Congressus eleibe terjesztődik.

A' törvények által rendelt oltalomintézetek, ezen fontos tárgyhoz illő buzgósággal és munkássággal, 's a' lehető sietséggel telyesítődtek. A' tengeri és hadi határok megvizsgálása tovább folytatódott, 's azon pontoknál, mellyeknek megerősítése rendelődött, a' munkához már hozzá fogtak, 's némelly helyt abban nagy előmenetelt is tettek. Azon munka is, melly szerént az arra rendelt Biztosok a' partokat megvizgálni, 's két legteljára valóbb *Tengeri Depot* felől (olyan hely a' hova a' hadi hajók, 's a' tengeri háborura meghívántató egyéb matériálék letevődhetnek) megmondani kötetelzetnek, már folyamatban indult. Ezen vélekedés egy közönséges oltalom Systemájával együtt, a' Congressus eleibe fog ierjesztődni.

Az utolsó ülések rendelésénél fogva a' *Gvapa Indusokkal*, kik az *Arkanzás* földön laknak, a' nagy és kis *Ozád'sokkal* (Osages) több *Indiánai* és *Ohiói* népekkel, a' *Mitsigani* lakosokkal, 's a' *Csikaza Indusokkal* egyezések kötettek, mellyek által a' Szövetséges Státusok számos tartományok birtokában jutottak. Az *Illinoisi* vidéken lakó Indusokkal, és a' *Csaktah* néppel, folynak az alkudozások, mellyek fontos általengedésekkel biztatnak. Megelégedve jelenti az Elölülő, hogy a' véghez ment, 's a' Státusokra nézve betses általengedések, az Indusokat megnyugtató feltételekben épültek.

A' szárazsi határok bátorságára nézve szükséges volt erős őrizeteket rendelni a' *Yellow-Stone* folyó vizéhez, a' *Missouri* mellett a' *Mándánszoktól* lakott vidékre, valamint nem messze az északi határoktól a' *Szent Péter* torkához a' *Mississippi* mellett. Ezen intézetek mellett bajos képzelní, hogy az Indusok háborgatni mérészeljék a' Szövetséges Státusok lakosait. Méltán lehet remélni, hogy ezen előrevigyázási eszközök, az ő pallérozódássok' nagy célját is előmozdítani fogják. A' tapasztalás megbizonyította, hogy a' független vad tsoportok egy civilizált népesedés határain belől, sokáig fenn nem állhatnak. Az utolsónak előmenetele mindég az elsőnek eltörlésén fundálódott, főképpen azon népeknél, kik a' hadakozásban vitézséggel szokták kimutatni magokat. Hogy őket civilizálni lehessen, szükség függetlenségeknek megszűnni, hogy a' Szövetséges Státusok, tökéletes és kérdésben nem hozható controllt gyakoroljanak felettek. Így könnyebben fenn hagynak a' vadászai állapoton, földet művelni, 's más foglalatosságokhoz szokni, mellyek által elszakadnak azon kötelek, mellyek őket mint vad tsoportokat, egyesítették eddig. A' tárgyat az Elölülő a' Congressus tanáskozása alá fogja botsátni, 's különös figyelmébe ajánlja.

A' következő esztendőben, a' Földközépi és Mexicói tenger öbölben nagy tengeri erőt kell tartani, 's néhány hajókat kell a' déli partok és a' tsendes tenger felé küldeni. Ez, fenn tartja a' barátsági állapotot a' tengeri tolvaj Státusokkal, és bátorságot szerez a' kereskedésnek. A' Szövetséges Státusok tengeri erejének nevelkedése nagy lépésekkel siet a' törvények által elrebe szabott cél felé.

Nagy örömmel jelenti továbbá az Elölülő, egy új Státusnak, *Illinois* név alatt, a' szövetségbe állását. Ajánlja egy-

szerzmind, *Columbia* vidékét (a' hol *Washington* a' fő Város fekszik) a' Congressus figyelmébe, mellyben egyedül a' Congressust illető törvényhozó hatalomnál fogva ez gyakran a' vidék helybeli körülállásaiba is belé szoll.

Az ezen való változtatást, mint a' melly a' Szövetség közönséges principiumaitól eltávozik, fontolás alá venni javasolja.

Beszédjét az Elölülő az Istenhez, — mint a' ki Szerzője ezen sok jótéteményeknek, — méltó és buzgó haláadásra való serkentéssel fejezi-bé.

Monroe Jakab.

Napkeleti India.

A' legújabb tudósítások szerint az Anglusok hatalma itt, Calcuttától fogva Napnyugot felé egész az *Indus* folyóvizéig terjed-ki. Melly roppant kiterjedésű tartomány!

Elegyes Dolgok.

A' Bádeni Nagy Hertzeg egy Decem-ber 25-dikán költ Pátensénél fogva, a' Rendek' öszszegyülését, Carlsruhéba, a' jövő Mártzius 25-dikára határozta.

A' Spanyolországból jött újabb tudósítások szerint, a' tolvaj bándák mérészsége napról napra nevelkedik. A' Postát Madridból Cádixig, mindég 60 Dragonyosnak kell kísérni. December közepétől fogva Madridnak utzáin minden éjjel számos polgári strázsák járnak alá 's fel, melly előrevigyázási intézetnek oka nem tudatik. A' *Publicista* nevű Frantzia Ujság a' Királyné halálát, következőkre nézve nagyon fontosnak jövendőli lenni.

Jobbitás. — A' közelébbi Kurír' némelly árkusai' toldalékjának első sorában, míg észre vétetődött volna, Januárius helyett, Junius nyomtatódott, mellyt szükséges leszen megjobbitani.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

[B é t s.]

Katalin Orosz Nagy Hértzegszonynak a *Württembergi* Királynénak halálára nézve, ma, Jan. 19-dik napján vette fel a Császári Kiralyi Felséges Udvar a gyászt, 's 18 napokig fogja azt, meghatározott változtatás szerint, hordozni.

Januáriusnak két harmadrészét eltöltöttük, és még majd semmi valóságos telünk nemi volt itt Austriában. A' szának se' a' fő városban se' a' falukon hasznát az idén még eddig nem vették. A' Béts belső városa 's Leopoldstadt nevű külső városa között folyó kis Duna, vagy hajós tsatorna, a' mellett is, hogy a' vize úgy kiapadott volt, hogy csak apróbb hajók evezhettek rajta, alig fagyott vala annyira által, hogy deszkákkal keresztül rakattatván, Jan. 2-dik hetében a' gyalogok néhány napokig általjárnak rajta, hogy ismét eső következvén, a' víz áradni kezdett, 's már ezt a' kevés jeget is felvévén, elvitte.

Magyarországról N. *Trentsin* Várnegyéből ezt írják, hogy ott a' múlt ési hószézag szárazságnak azt a' kedvetlen következtét tapasztalták ezen télen, hogy a' hó ömben is tsaknem kiapadott patakok fenéig befagyván, vizet valamint czekekben úgy seké kútakban találni nem lehetett, melly miatt nagy fogyatkozást szenvedett mind a' nép, mind a' marha; megszűnnét a' nagyobb folyóvizekből kellett a' vizet hozni. Sőt liszt' dolgában is nagy fogyatkozást szenvedtek, a' kik

effelől a' múlt őszön nem gondoskodtak.

Az Udvari újságban említettik, hogy két Tzigány atyáknak, a' kik többféle rcájok bizonyosodott bűntételkért, terhes tömlőzöttetésre ítélteték, tizenkét gyermekeik, kik közül a' legidősebb hat, a' legifjabb pedig csak két esztendősek, faluról falura való szállítatással (*per Schub*) hazájok felé útnak indítatván 's nagy inségek között Zágrábig jutván, ott oly könnyörülő jöltévkre találtak, kiknek szívek az ő szenvedéseiken megcsévén, nagy lelkűséggel segítettek rajtuk. Az ő útnak indítatások a' múlt esztendőnek vége felé esvén, lehet képzelni, mi soda inségeket kellett ezen szegény tsaknem meztelen gyerkőztelmek ily sanyarú időben Zágrábig kiállani: hanem azonnal, hogy oda megérkeztek, az ott lévő jó szívu Vice Ispány Tek. *Babochay János* úr, előre mindjárt ideig való szállást rendelvén, ennien is adalott nékiük, míg az alatt az ott lévő jó-tételi egygyesület' kassájából, hogy útjokat tovább folytathassák, meleg ruhát készítették számokra. Hancem mind ezek csak hamar az ő megérkezésselkor, tsupa első tekintetre való érzékeny felindulásból történvén, de az alatt az ő szerentsétlenségek' híre közönségessé lévén, úgy megcsétt némelly némes érzékenységgel bíró lakosoknak szíve rajtuk, hogy a' helyett, hogy tovább küldötték volna, tudván, hogy hazájokban is melly nagy inség várná őket, a' magok gondviselése alá vették minnyájokat, ki egy ki két gyerkőztének táplálását vállalván magára.

Száz forint huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
Januárius' 15 dikén 251½ — 16-dikén 251½ — 18-dikén 251½ — forintot.